Izkoptais mežs – vērtība, kas paliek

Saruna ar SIA "LLKC" Meža konsultāciju pakalpojumu centra (MKPC) vecāko mežsaimniecības konsultanti MAIRITU BONDARI

Mairita Bondare: — Par mežu arī būtu jādomā, nevis par naudu, ko tagad saņem.

— Braucot pa īpašumiem, konsultējot, vadot seminārus — kāds ir skats uz privātajiem mežiem?

— Meži top arvien vairāk sakopti. Liels grūdiens tam ir Eiropas Savienības atbalsts. Beidzamajos gados uz atbalsta projektiem jau ir konkurence. Vispopulārākais pasākums ir "Jaunaudžu retināšana", kur daudzi projekti paliek aiz svītras. Tas liek īpašniekiem mācīties, iegūt sertifikātus. MKPC organizē apmācības par dažādām ar meža apsaimniekošanu saistītām tēmām pieaugušajiem, par ko tiek saņemts sertifikāts, kas dod punktus projektu izvērtēšanā. Pieprasīta aktivitāte ir arī "Meža ieaudzēšana lauksaimniecībai neizmantojamās zemēs". Beidzamajos gados īpašnieki ir sapratuši, ka var nomainīt arī pāraugušās, vecās baltalkšņu audzes, to vietā iestādīt jaunus kokus un plus vēl trīs gadus kopt. Rezultātā reāli saņem jaunu mežaudzi, bet, kad šis projekts ir beidzies, jaunaudze aug, un, kad atkal ir jākopj, tad nu jau var pieteikties uz projektu "Jaunaudžu retināšana". Cilvēki ir sapratuši, ka ar ES atbalstu var sakopt savus īpašumus. Kas beidzamajā laikā duras acīs? Tās ir lielās platības apšu jaunaudzes, ko nopostījuši dzīvnieki. Tā ir gandrīz katrā īpašumā, bieži vien tās jau ir padsmitgadīgas audzes, bet, ja redzu, ka tādai audzei nākotnes nebūs, tad ir viena aktivitāte, ko jau pamazām izmanto, — "Neproduktīvo mežaudžu nomaiņa". Kā tādas audzes veidojas? Tāpēc, ka privātie īpašnieki visbiežāk pēc kailcirtes atstāj izcirtumu dabiskajai atjaunošanai. Apse ir viena no pioniersugām, kas ātri atjaunojas un jau pirmajos gados sadzen garas atvases. Tomēr dzīvnieku blīvuma dēļ šobrīd to tīraudzē izaudzēt ir grūti, pat neiespējami, bet kā kokmateriāls — ļoti vērtīgs.

— Kas vēl mežiem beidzamajos gados ir kaitējis?

— Jā, pēdējos pāris gados arī Latvijā ir vērojama egļu astoņzobu mizgrauža savairošanās, un pavasarī bija draudīgas prognozes. Šis kaitēklis ir bīstams ar to, ka uzbrūk veselām, resnumā pieaugošām, galvenokārt vecākām par 50 gadiem, arī pieaugušām eglēm. Pagaidām diezgan maz tas skāris privātos mežus. Šogad nelabvēlīgā prognoze par mizgrauža savairošanos, par laimi, nav piepildījusies. Šis gads kaitēkļiem Latvijā bijis nelabvēlīgs, kaut ES valstīs, kur ir lielās platībās vienlaidus skujkoku audzes, mizgrauži ir nodarījuši lielu postu. Tāpēc arī ES atbalsta aktivitātēs, kur jāstāda jaunas mežaudzes, tiek atbalstītas mistrotas audzes, kad veido divu vai trīs koku sugu salikumu. Ja kas notiek vienai sugai, tad paliek otra. Tomēr, lai arī Latvijā esam pasargāti no lielām dabas katastrofām, arvien biežāk gadās lokālas, nelielas vējgāzes, vējlauzes, snieglauzes, un katrai koku sugai sekas ir dažādas — kādu noposta, kādai vispār nekas nenotiek.

— Kāda ir meža īpašnieku aktivitāte projektu rakstīšanā?

— Aktivitāte ir ļoti augusi. Kad pirms gadiem stāstīju par iespēju rakstīt projektus un saņemt ES atbalstu, sapratu, ka mēs, latvieši, esam piesardzīgi. Sākumā tikai daži drošākie pamēģināja īstenot meža projektus, pēc tam informācija aizgāja no mutes mutē. Ja kāds skeptiski iebilda "Kādēļ to darīt? Tas nav izdevīgi", atbildēju — tas, ko darāt, nav pelnīšanai, vērtība, kas paliek, ir izkoptais mežs. Par mežu arī būtu jādomā, nevis par naudu, ko tagad saņem. Ja arī kāds meža īpašums, par ko ik gadu maksā nekustamā īpašuma nodokli, un gribētu to apskatīt, kopā izstaigāt un ko vairāk uzzināt. Pēc šādām konsultācijām bieži vien šie jaunie īpašnieki gatavi braukt uz semināriem, piesakās uz apmācībām un meža apmeklējumiem. Šeit jāsaka paldies viņu vecākiem un vecvecākiem, kam šobrīd 70—80 un vairāk gadu, kas ir noturējuši dzimtas īpašumu, varbūt nav saimniekojuši, bet nav arī pārdevuši, saprotot, ka mežs ir vērtība.

— Kādus kokus tagad vairāk stāda izcirstajās platībās?

— Iecienītākie joprojām ir egle, bērzs un melnalksnis. Īpašnieki pamatā veido šo sugu kombinācijas — ja dabiski atjaunojas bērzi, tad vietās, kur nekas neieaug, klāt piestāda egles. Semināros vienmēr uzsveru, lai veido mistrotas audzes. Izglītošana nes augļus, un arvien vairāk meža īpašnieku interesējas par meža stādīšanu. Ja arī telefona konsultācijās jautā, ko darīt ar izcirtumu, saku, lai cenšas atjaunot stādot, papildinot, nepaļauties tikai uz dabu, jo šajā variantā ir liela varbūtība platībai aizaugt ar krūmiem (ļoti bieži tā ir lazda) vai arī atjaunoties ar apsi, kas nu nepavisam nav prātīgi, zinot, ka agrāk vai vēlāk tā tiks nograuzta. Ir meža īpašnieki, kuriem patīk eksperimentēt un pamēģināt ko jaunu; tā, piemēram, meža apmeklējumos varējām apskatīties Gunta Āzena Praulienas pusē stādītu sešpadsmitgadīgu plantāciju mežu 2,5 ha platībā ar neparastu salikumu: viena rinda — sarkanais ozols, parastais ozols, nākamā rinda — egle, trešā rinda — liepas, tad atkal egļu rinda, un atkal ozoli, egles, liepas... Ir īpašnieki, kuriem patīk lapegles, bet arī bukiem tās patīk.

— Ir taču arī meža apsaimniekošanas plāns.

— Jā, daudziem šobrīd beidzas iepriekšējās meža inventarizācijas termiņš, par ko Valsts meža dienests sūta atgādinājumu. Saņemu arī zvanus, ka ir jāveic meža inventarizācija — ko es tādā gadījumā varot ieteikt. Jā, tās ir izmaksas, bet inventarizācija noteikti ir jāveic, lai varētu arī turpmāk pilnvērtīgi apsaimniekot savu īpašumu. Turklāt, ja nebūs derīgas meža inventarizācijas, nevarēs pieteikties un rakstīt projektus uz ES atbalstu. Meža inventarizāciju veic sertificēti taksatori, kuri savus pakalpojumus reklamē, cenas *plus mīnus* nosaka brīvais tirgus. Arī informatīvajā izdevumā "Čiekurs" ir ievietots materiāls par meža inventarizāciju, ko iesaku izlasīt. "Čiekurs" pieejams arī e-vidē.

> **Meža īpašnieku aktivitāte beidzamajos gados ir ļoti augusi.**

kopējs paprasīja lielāku summu, īpašniekam radās kāds *mīnuss*, tad vajadzētu pareģināt, cik būtu jāiegulda, ja kopt vajadzētu pašam. Jā, protams, ir alternatīva — kopt pašam, kas ne vienmēr ir pa spēkam. Zinu vietējos kopējus — neviens nav kļuvis bagāts un nebrauc *glaunā* mašīnā. Meža kopēju paliek arvien mazāk, daudzi šo darbu nespēj turēt. Situācija nozarē rāda, ka būs jāievieš arvien vairāk tehnikas, kas aizstās cilvēka darbu. Arī mūspusē ir vairāki uzņēmēji, kuri iegādājušies kniebējgalvas, ko izmantot ne tikai apauguma novākšanā, bet arī jaunaudžu kopšanā. Biju aizbraukusi pie viena jauna īpašnieka Alsviķu pusē. Īpašnieks fiksējis, ka izkopjot daudzās padsmitgadīgās jaunaudzēs paliek vidēji ap 30—40 m^3/ha sīkkoksnes — malka, papīrmalka, varbūt kāds taras klucis. Uldis nu jau ceturto gadu šo koksni izved un pārdod tuvākajā apkārtnē malkai, šķeldai, kokoglēm, kas nu kuro reizi izdevīgāk. Koksnes izvešanai tiek izmantots kvadricikls, kam uzmontēta strēle ar satvērējkausu un pievienota piekabe. Lai koksni izvestu, jaunaudzē jāveido koridori 1,40 m platumā. Darba instrumentiem ir jābūt, bet arī nākamajā plānošanas periodā, kas būs līdz 2027. gadam, neesam izcīnījuši, ka meža īpašniekiem būtu ES atbalsts mazās meža tehnikas iegādei, bet ES atbalsts būs, un faktiski paliks tās pašas atbalsta aktivitātes, kādas jau bija līdz šim. Ja nebūtu atbalsta, pieļauju, ka tas būtu kritiens atpakaļ. Ceru, ka arī meža konsultācijas varēs turpināt ar ES atbalstu, ka būs arodapmācības. Ja nebūtu ierobežojumu "Covid-19" dēļ, tagad būtu organizētas piecu dienu apmācības jaunajiem meža īpašniekiem, kuri plāno ko darīt sava meža apsaimniekošanā, bet kam pietrūkst zināšanu. Apmācībās piesaistām kompetentus lektorus no mežzinātnes institūta "Silava", Latvijas Lauksaimniecības universitātes, Pārtikas un veterinārā dienesta, bez tam mums notiek arī meža īpašumu apmeklējumi, kur dalāmies pieredzē ar citiem meža īpašniekiem, uzzinām par viņu saimniekošanas metodēm.

— Kā ir privāto mežu apsaimniekotāju pēctecību, vai vecos īpašniekus nomaina jaunie?

— Manā rīcībā šādas statistikas nav, bet esmu novērojusi tendenci *kovida* laikā. Tad bija daudz individuālo konsultāciju pavasarī un tagad — atkal. Tiek zvanīts gan no Rīgas, gan citām pilsētām. Zvana, raksta jauni īpašnieki (ap 30—40 gadiem), kas atcerējušies, ka viņiem vai vecākiem kaut kur laukos ir

"Mēs mežu apbrīnojam, stādām, kopjam"

— Savā mežā esam daudz strādājuši, — novērtē Ināra Brīdaka, kas dzīvo Madonā, bet Mārcienas pagasta meža īpašumā "Niedruškas" saimnieko kopš 1993. gada.

Ināra Brīdaka kopā ar dēlu Dzintaru "Niedruškās" pašu stādītajā un koptajā mežā.

— 1886. gadā šis īpašums piederēja Lazdonas muižai. Te, kur plūst Niedrušku upīte, savulaik uzbūvēts dambis, darbojās dzirnavas. 1918. gadā manu vectēvu te uzaicināja strādāt par dzirnavnieku. Tā viss sākās. Kad īpašums tika atgūts, 1994. gadā vēl bija saglabājušās mājas paliekas, sabrukusi ēka. Attīrījām šo vietu. Esam mantinieki skaistam mežam, kas aizņem 9,6 ha. Agrāk te bija lauksaimniecības zeme, uz kuras pēc kara ir uzaudzis mežs, — vēsturē ieskatu sniedz "Niedrušku" saimniece.

— Kādreiz te bija milzu plāni, — sarunu turpina Ināra Brīdaka. — Šeit bija transformators, bija doma, ka te vilks elektrību. Neievilka. 1997. gadā stādījām eglītes. Tolaik stādus nevarēja dabūt, tāpēc izrakām no meža un sastādījām. Bija tāds darbaprieks! Bērzi sastādījās paši. Pagājušajā gadā tos jau vajadzēja retināt. Taču netrūkst arī postījumu. Tos radīja 2010. gada vētra, nopostot skaistu mežu. Vietā tika sastādītas priedes, bet tās neieauga, arī mežazvēru postījumu dēļ. Lielākoties darbs notiek saviem spēkiem, meža darbi patīk dēlam Dzintaram. Ir motorzāģis, trimmeris un divas rokas, kāds draugs, kas palīdz.

Tomēr, kā uzskata Ināra Brīdaka, galvenais ir vēlme darīt: — Galvenais, ka ir turpinājums, un es nejūtos parādā vectētiņam, kas mums atstāja īpašumu, viņš netiek aizmirsts — mēs mežu stādām, kopjam. Mamma stāstīja, ka vectēvs ar savu darbu mežu saudzējis, lai koki var dzīvot savu mūžu. Viņš te savulaik izveidoja arī gateri. Arī mums pamatā mežs nav peļņas avots. Bijuši visādi grūti laiki, bet mežs ir pierādījums tam, ka vismaz mana paaudze var izdzīvot ar savu darbu, izturību un gudrību, kas nāk no apkārtējiem cilvēkiem. No meža jau nevar tikai ņemt, izzāģēt un atkal pirkt. Uzskatu, ka ir jābūt savai dzimtai, sētai, lai nav jāskatās uz citu sētu. Svarīgi, lai jauniešiem ir tā dzimtā vieta, kas tomēr dominē.

— No bērnības atceros, ka vienmēr braucām uz mežu, gatavojām malku, ko savedām mājās, lai visu laiku būtu, ko kurināt, — saka dēls Dzintars. Viņš tagad ir lielākais palīgs, arī māsa Inita ar ģimeni, kas atbalsta. Talkā nāk arī draugi. Izgriezt kārklus ar tehniku ap 1 ha platībā palīdzēja kaimiņš Kaspars Rozītis.

Arī Dzintars Brīdaks piedalījies apmācībās, praktiski apguvis daudzas iemaņas darbam mežā, pēta arī citu pieredzi. Viņš, piedaloties stādu meklēšanā un izvēlē, uzsver, ka ir svarīgi izvēlēties stādus, kas atrodas Daugavas austrumu pusē, lai tie labāk ieaugtu un adaptētos.

Īpašumā "Niedruškas" īstenoti vairāki projekti. Projektā "Jaunaudzes kopšana" ir izkopts eglīšu stādījums, projektā iestādītas arī eglītes.

Aktivitātē "Neizmantojamās lauksaimniecības zemes apmežošana" paplašinās mežu 2 ha platībā.

— Stādus gan privātajiem ir grūti sameklēt. Pavasarī nopirkām un sastādījām egles, tagad rindas kārtībā bērzu stādus nopirkām Inčukalnā, palicis vēl 300 stādu, ko iestādīt.

Ināra Brīdaka pozitīvi novērtē MKPC skolu, ko paši personificē ar Mairitas Bondares skolu: — Esam viņas audzēkņi, viņa ziemā organizēja mācības, kā strādāt mežā, piedalījāmies arī praktiskajās nodarbībās, kad Mārcienas pusē mērījām kokus. Pērnajā gadā notika skaists brauciens uz Krāslavu, lai iepazītos, kā tur strādā. Konsultante bija arī stādījums, projektā iestādītas arī eglītes.

Aktivitātē "Neizmantojamās lauksaimniecības zemes apmežošana" paplašinās mežu 2 ha platībā.

— Stādus gan privātajiem ir

- **Pēc Viduslatvijas RLP datiem 2020. gadā bija atvērta viena ES projektu kārta no 05.05. līdz 05.06. apakšpasākumos "Meža ieaudzēšana" un "Meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošana", kurā tika iesniegti 43 projektu iesniegumi.**
- **Tika apstiprināti 39 projektu iesniegumi ar pieejamo publisko finansējumu 124 055,68 eiro.**
- **No 16.10.2019. līdz 15.10.2020 aktivitātei "Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā" kopumā izmaksāti 773 342,32 eiro.**
- **2019. gadā Madonas mežniecības teritorijā atjaunotas platības 2343 ha, t. sk. valsts mežos – 543 ha.**
- **Madonas mežniecības teritorijā 2020. gadā atjaunoti 1824 ha, no tiem 590 ha – stādītās platības.**
- **Jaunaudžu kopšana ir veikta 1872 ha.**

Visam, kas nāk no meža, ir pielietojums

— Esmu praktiķis, saimnieks un jūtos kā priekšnieks, — tā par saimniekošanu Praulienas pagasta "Skubos" izsakās kādreizējais Vidzemes TV operators, tagad kokkopis, arborists Kārlis Kumsārs.

Produktīvi var strādāt, ja ir sava tehnika kokmateriālu izvešanai.

Kārlis Kumsārs: — Pavasarī izcirsto apšu vietā plānots stādīt bērzus, arī melnalkšņus.

Pie mājām mežs ir izkopts kā parks, un tas ir Kārļa roku veikums — palēnām, pamazām, pa vienam kokam, strādājot ar motorzāģi.

Uz jautājumu "Kas "Skubu" saimniekam ir mežs?" Kārlis Kumsārs iedziļinās: — Koku DNS ir saaudzis ar manu DNS jau no bērnības. Uz mežu vienmēr esmu skatījies ne kā uz rūpniecisku objektu, kur notiek ražošana, bet gan tas dod prieku pašam, un svarīgi, lai ir bauda tur strādāt. It kā viss vienkārši, bet ir jāzina daudzas lietas par mežu kā tādu — kā tas sevi būvējis, kā to prast pareizi apsaimniekot. Saimniekojot pamatu pamatā ir drošība, strādājot mežā. Mežs man ir sirdslieta no bērna kājas. Arī tad, kad strādāju televīzijā, kā radās brīvs brīdis, tā prom *kokos* uz mežu, un tur atpūta ir garantēta, vienalga, vai ir mīnus 15 vai vairāk grādu, man tas netraucē.

Kārlis Kumsārs piedalījies arī daudzās apmācībās, ieguvis sertifikātus, Ērgļos beidzis pirmo motorzāģu operatoru kursu. Uz savu meža īpašumu ir uzaicinājis konsultēt speciālistu, lai uzzinātu, vai domas par meža apsaimniekošanu ir pareizā virzienā.

— Atceros tēva teicienu: "Staigā pa gudro sliekšņiem, kamēr nodilst!" Ir veci koki, kas ir jācērt, citādi tie iet bojā un nav labuma ne pašam, ne kokam, ja tas netiek realizēts. Parasti pirms ciršanas visu pamežu notīru, novācu bīstamos kokus. Arī tagad, kad tiks izcirstas apses, jau pērn tika izņemts ārā viss pamežs, visi krūmi, lai netraucē strādāt. Tas varbūt nešķiet racionāli lielajiem, kas strādā kā industrija, bet man tas sagādā prieku, gandarījumu un laimes izjūtu, un man tā patīk strādāt, — atzīst "Skubu" saimnieks.

Apsaimniekošanā ir 30 ha meža. Kā uzskata Kārlis, lielsaimniekam tas nav nekas, bet viņam — daudz: — Pašam ir sagādāta izvedējtehnika, lai šos pakalpojumus nevajadzētu pirkt. Ja tā nebūtu, par rentabilitāti nevarētu runāt. Ko gan vari ar divām rokām? Kaut gan ar rokām ir pārcilāti daudzi kubikmetri un fūres. Ja to atceras, tad liekas nenormāli. Izlēmu, ka lietas tomēr ir jādara citādāk, — spriež Kārlis.

Apses ir ap 40 gadu vecas, tās ir derīgas lietaskokam. Apses dēļi noder pirtīm, un tās tiks nogādātas uzņēmumam Biksērē.

Kārlis atzīst, ka viņam ir svarīgi, kas no meža tiek iegūts, tāpēc arī tiek veikti aprēķini, cik ko rentabli darīt. — Liela rentabilitāte ir tam, ka man pašam ir tehnika, ka pats ar to strādāju, protu darīt ātri un tehnoloģiski pareizi. Ir jau stāsts par to, ka piedāvā novākt platības par velti, ka paliks tīra vieta. Tur rentabilitāte ir nulle. Ja pats iztīru krūmus no grāvja, izgriežu pamežu, man nav nulles, bet tie jau ir eiro. Visam ir pielietojums, un krūmi aiziet šķeldā. Tikai visu laiku ir jāpēta tirgus, lai zinātu, kādas ir cenu izmaiņas, jo var būt veiksmīgs un ne tik veiksmīgs darījums. Tiem, kas strādā ar meža lietām, ir pilnīgi cits stāsts. Es daru pa savam, jo man, saimniekojot savā īpašumā, patīk pats process. Ja tur esmu pazaudējis kādu eiro, par to neraudu. Man šo procesu vajag, esmu ieguvējs gan emocionālā ziņā, gan vides sakārtotībā, — uzsver Kārlis Kumsārs.

— Apsaimniekošanas plānam ir jābūt jebkurā gadījumā, bet arī galvā ir jābūt plānam, kāda būs kura audze, kāda kultūra tiks mainīta vai atjaunota ar sertificētiem stādiem. Dabiskajai atjaunošanai manā īpašumā nav paredzēts neviens gabals. Uzskatu, ka ir jāstāda un jākopj, — domās dalās Kārlis.

Uz jautājumu par to, vai izmantotas ES atbalsta iespējas, īstenots kāds projekts, Kārlis Kumsārs atteic: — Zinu, ka tā varētu dabūt ES naudas līdzfinansējumu, bet nevienu meža projektu pagaidām neesmu īstenojis, tā nav prioritāte. Man patīk strādāt ar rokām, bet ne ar papīru lietām. Taču gan jau līdz projektiem pamazām nonākšu.

Par to, kā noder arborista zināšanas, Kārlis stāsta, ka bīstamo koku ir daudz, tāpēc arī to nozāģēšanai arboristam ir darbs gan tuvākā, gan tālākā apkārtnē.

Atvērumu sagatavoja IVETA ŠMUGĀ
Atvērumā izmantoti AGRA VECKALNIŅA foto

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem

Par projekta "Aktuāli par aktuālo novados" saturu atbild SIA "Laikraksts STARS"

VIEDOKLIS

Veicot saimniecisko darbību, meži gan cirsti, gan atjaunoti

Māra Vāveriņa.

Mežus stāda nākamajām paaudzēm, tāpēc uz mežu raugāmies kā uz lielu vērtību. Arī meža nozare cenšas arvien vairāk motivēt meža īpašniekus nekā nedarīšanas vietā pēc iespējas vairāk domāt par saimniekošanu savā zemē, mežā. Saimniekošanu mežā veicina arī ES struktūrfondu izmantošana. Ja arī kokiem ir pienācis ciršanas laiks, ir veselīga tendence — mežu ne tikai izcirst, bet arī atjaunot.

Mežu atjaunošanas tendenci mūsu reģionā raksturo Valsts meža dienesta Centrālvidzemes virsmežniecības virsmežziņa vietniece **Māra Vāveriņa**.

Centrālvidzemes virsmežniecības teritorijā atrodas divas mežniecības — Cēsu un Madonas.

Madonas mežniecības teritorija aptver Cesvaines, Ērgļu, Lubānas, Madonas un Varakļānu novadu. No Madonas mežniecības kopējās teritorijas meža zeme (kopā meži, purvi, lauces, meža infrastruktūras objekti) aizņem 54%, savukārt mežs — 47%.

Valstij piederošo mežu platība Madonas mežniecībā aizņem ap 60 tūkstoši hektāru.

Veicot saimniecisko darbību, meži tiek gan cirsti, gan atjaunoti un kopti.

2020. gadā pēc iesniegtajiem atjaunošanas pārskatiem uz šo brīdi par atjaunotiem ir atzīti 1824 ha, no tiem 590 ha ir stādītās platības, pārējās — dabiski atjaunojušās platības. Jaunaudžu kopšana ir veikta 1872 ha, bet pārskatu iesniegšana vēl turpinās.

Likumdošanā ir paredzēts, ka par kārtējā gadā veikto saimniecisko darbību ir jāiesniedz pārskati līdz nākamā gada 1. februārim.

Mēs aicinām īpašniekus negaidīt beidzamos datumus, bet jau laikus pēc padarītā arī iesniegt pārskatus. Īpaša uzmanība jāpievērš tām platībām, kurām 2020. gadā iestājies obligātās atjaunošanas vai jaunaudžu kopšanas termiņš, jo par šo prasību neievērošanu tiek piemērota administratīvā atbildība.

2019. gadā Madonas mežniecības teritorijā atjaunotas platības 2343 ha, t. sk. valsts mežos — 543 ha.

Valsts mežos ar stādīšanu mežs atjaunots 58%, bet pārējos mežos pārsvarā ir dabiski atjaunojušās platības, stādītās ir nepilni 20%.

Savukārt jaunaudžu kopšana 2019. gadā veikta kopumā 3448 ha, t. sk. valsts mežos — 906 ha.

Pagājušajā gadā meža ieaudzēšana veikta 123 ha platībā.